

Totální diferenciál

Zapište totální diferenciál funkce $F = F(X, D, S)$.

Derivace

Nechť $Z = Z(x, y) = 4y(x^3 - 3)$. Vypočtěte:

$$\frac{\partial Z}{\partial x}, \quad \frac{\partial Z}{\partial y}, \quad \frac{\partial^2 Z}{\partial x \partial y}, \quad \frac{\partial^2 Z}{\partial y \partial x}$$

Jeden Maxwellův vztah

1. Z Gibbsovy formulace vnitřní energie ($dU = TdS - pdV$) a definičního vztahu pro Helmholtzovu energii ($F = U - TS$) odvoďte výrazy pro $\left(\frac{\partial S}{\partial V}\right)_T$ (Maxwellův vztah) a $\left(\frac{\partial F}{\partial T}\right)_V$.
2. Přečtěte si něco o životě J. C. Maxwella, J. W. Gibbse a H. v. Helmholtz. Potkali se všichni tři pánové? Mohli se vůbec potkat?

řešení

Totální diferenciál

$$dF = \left(\frac{\partial F}{\partial X}\right)_{D,S} dX + \left(\frac{\partial F}{\partial D}\right)_{X,S} dD + \left(\frac{\partial F}{\partial S}\right)_{X,D} dS$$

Derivace

$$\frac{\partial Z}{\partial x} = 12yx^2, \quad \frac{\partial Z}{\partial y} = 4(x^3 - 3), \quad \frac{\partial^2 Z}{\partial x \partial y} = 12x^2, \quad \frac{\partial^2 Z}{\partial y \partial x} = 12x^2$$

Jeden Maxwellův vztah

$$\left(\frac{\partial F}{\partial T}\right)_V = -S, \quad \left(\frac{\partial S}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial p}{\partial T}\right)_V$$